

VONNIS

A.R. nr. 13/304/A

Rep. nr.: 14/1825
Code VON: EV

De arbeidsrechtbank te Gent, negende kamer, heeft het volgende vonnis uitgesproken:

INZAKE: [REDACTED] wonende te 2300 Turnhout, [REDACTED], in haar hoedanigheid van voogd van [REDACTED] wonende te 9000 Gent, [REDACTED]

eisende partij, ter openbare zitting vertegenwoordigd door mr. L. Michiels, advocaat met kantoor te 2018 Antwerpen, Broederminstraat 38, *waar eisende partij woonstkeuze doet.*

TEGEN: het **OPENBAAR CENTRUM VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN GENT**, publiekrechtelijke instelling, met zetel te 9000 Gent, Onderbergen 86,

verwerende partij, ter openbare zitting vertegenwoordigd door mr. H. Dhondt *loco* mr. W. Van der Gucht, advocaat met kantoor te 9000 Gent, Voskenslaan 34.

VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering van eisende partij, *zoals geformuleerd bij verzoekschrift dd. 29 januari 2013* ontvangen ter griffie van deze rechtbank op 1 februari 2013, strekt ertoe:

- de beslissing van verwerende partij dd. 8 januari 2013, waarbij beslist werd om eisende partij vanaf 9 november 2012 geen levensminimum te verlenen, te vernietigen;
- verwerende partij te veroordelen tot de toekenning van maatschappelijke dienstverlening bestaande uit een financiële tegemoetkoming gelijk aan het leefloon als alleenstaande vanaf 9 november 2012;
- verwerende partij te veroordelen tot de toekenning van een financiële steun in het kader van de huurwaarborg op datum van 9 november 2012;
- verwerende partij te veroordelen tot de kosten van het geding;
- het te wijzen vonnis uitvoerbaar bij voorraad te verklaren, zonder borgstelling of kantonnement en spijs de aanwending van gelijk welk rechtsmiddel.

Bij *conclusie dd. 26 augustus 2013*, ontvangen ter griffie van deze rechtbank op 27 augustus 2013, heeft eisende partij zijn vordering geherformuleerd, ertoe strekkende:

- de beslissing van verwerende partij dd. 8 januari 2013, waarbij beslist werd om eisende partij vanaf 9 november 2012 geen levensminimum te verlenen, te vernietigen;
- verwerende partij te veroordelen tot de toekenning van maatschappelijke dienstverlening bestaande uit een financiële tegemoetkoming gelijk aan het leefloon als alleenstaande voor de periode vanaf 9 november 2012 tot 2 juli 2013;
- verwerende partij te veroordelen tot de toekenning van een financiële steun in het kader van de huurwaarborg op datum van 9 november 2012;
- verwerende partij te veroordelen tot de kosten van het geding;
- het te wijzen vonnis uitvoerbaar bij voorraad te verklaren, zonder borgstelling of kantonnement en spijs de aanwending van gelijk welk rechtsmiddel.

PROCEDURE

De vordering werd ingeleid bij middel van een verzoekschrift dd. 29 januari 2013, dat op 1 februari 2013 ter griffie van deze rechtbank werd ontvangen.

De partijen werden bij uittreksel uit het zittingsblad van de openbare zitting van de negende kamer van 14 juni 2013, op 21 juni 2013, overeenkomstig artikel 747, § 2, vierde lid van het Gerechtelijk Wetboek, in kennis gesteld van de conclusietermijnen en rechtsdag, welke werd bepaald ter openbare zitting van de negende kamer van 4 oktober 2013.

Namens eisende partij werden besluiten dd. 26 augustus 2013 ontvangen ter griffie van deze rechtbank op 27 augustus 2013.

Namens verwerende partij werden besluiten dd. 15 juli 2013 ontvangen ter griffie van deze rechtbank op 15 juli 2013, evenals tweede besluiten dd. 13 september 2013 op 16 september 2013.

Op de openbare zitting van 4 oktober 2013 zijn beide partijen verschenen en werden zij gehoord in de uiteenzetting van hun middelen en conclusies.

Het debat werd gesloten en de zaak werd meegedeeld aan het openbaar ministerie.

Mevr. A. Vanderhaeghen, substituut-arbeidsauditeur, heeft schriftelijk advies neergelegd ter griffie van deze rechtbank op 14 oktober 2013.

Eisende partij heeft een repliek op dit advies uitgebracht, ontvangen ter griffie van deze rechtbank op 31 oktober 2013.

Hierna werd de zaak in beraad genomen.

De stukken van het geding, onder meer deze gevoegd bij het dossier van rechtspleging, werden gezien.

FEITEN EN VOORGAANDE

Eisende partij (° 31 december 1995) is een jongeman afkomstig uit Afghanistan. Op 26 april 2010 werd mevrouw Aloysia Van De Pol aangesteld als voogd van eisende partij (stuk 1 bundel eisende partij).

Op 13 april 2010 diende eisende partij een asielaanvraag in. Op 19 november 2010 besliste de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen om aan eisende partij niet de status van vluchteling toe te kennen, doch wel de status van subsidiaire bescherming (stuk 6 bundel eisende partij).

Hij verbleef lopende het onderzoek van zijn asielaanvraag in het opvangcentrum Steenokkerzeel en in het opvangcentrum Sint-Niklaas.

In mei 2011 werd eisende partij, door een beslissing van het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg (hierna verkort geciteerd als CBJ), opgevangen in het kader van de residentiële werking van de vzw Minor Ndako, een opvang- en begeleidingscentrum voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen.

Naderhand werd door het CBJ (in samenspraak met de voogd van eisende partij en de vzw Minor Ndako) deze residentiële opvang stopgezet en werd er geopteerd voor begeleid zelfstandig wonen, dit onder begeleiding van een andere deelwerking van Minor-Ndako, zijnde Lisanga dat, ten opzichte van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, voorziet in de volgende begeleiding: (a) hulp in zoektocht naar een woning, (b) begeleiding in administratieve zaken, (c) ondersteuning in praktische zaken en (d) psycho-sociale ondersteuning.

Op vraag van verwerende partij werd de beslissing om eisende partij niet langer residentieel op te vangen, maar via een systeem van begeleid zelfstandig wonen, als volgt gemotiveerd (stuk 3 bundel eisende partij; stuk 7 bundel verwerende partij):

"[...]

- *WachtlIJst sleept aan*
- *Plaats bij Lisanga, geen wachtlIJst*
- *Begeleiding van Lisanga is hoofdzakelijk dezelfde als die van BZW en doet aan begeleiding in Gent, waar Mujtaba een netwerk en familie heeft.*
- *Lisanga is vertrouwd met de Gentse context (eerdere begeleidingen)*
- *De samenwerking tussen Lisanga en overdracht leefgroep Minor Ndako verloopt soepel aangezien zij van dezelfde dienst zijn*
- *Lisanga kan Mujtaba nog tot zijn 18 jaar begeleiden en verlengd met twee maanden*
- *Het CBJ kan en blijft een rol spelen: coördineert mee de hulpverlening en kan als derde partner blijven fungeren*
- *Na 18 jaar; of verdere hulp of verdere oriëntering*

- *Waarom we kozen voor BZW en dus een stopzetting van residentiële begeleiding in leefgroep kwam er omdat we van mening zijn dat Mujtaba, een zelfstandige jongen is die er meer dan klaar voor is, hij heeft familie en vrienden in Gent, ontoereikende leefgroep werking, dit is te zwaar voor hem en heeft zijn tijd gehad. Mujtaba is klaar om op BZW te gaan. Binnen een jaar is hij ook 18 en dan moet hij sowieso zijn eigen weg gaan, Lisanga is er en biedt de nodige hulp aan, laat ons die grijpen.*

[...]"

Het exacte tijdstip van deze overgang in opvangregeling is niet bekend, maar situeert zich in de periode van eind oktober 2012. In een begeleidingsattest van Lisanga wordt geattesteerd dat eisende partij door haar begeleid wordt vanaf 24 oktober 2012 (stuk 11 bundel eisende partij). Op 5 november 2012 ondertekende eisende partij een begeleidingsovereenkomst met de vzw Minor Ndako, deelwerking Lisanga (stuk 5 bundel verwerende partij).

Met ingang van 1 november 2012 huurt eisende partij een studentenkamer in Gent (stuk 9 bundel verwerende partij). Eisende partij volgt sedert 1 september 2012 deeltijds onderwijs te Aalst bij het centrum Leren & Werken "De voorstad" (stuk 7 bundel eisende partij). Hij volgt er de richting Sanitair installateur DBSO. De stage doet hij bij vzw Ter Muren te Aalst (stuk 9 bundel eisende partij). In het kader hiervan ontving hij maandelijks – minstens tot en met april 2013 – een beperkte vergoeding (stukken 10 en 21 bundel eisende partij). Lisanga heeft aan eisende partij in de periode tussen 9 november 2012 en 28 januari 2013 diverse bedragen geleend (wekelijks leefgeld, huurwaarborg, betaling huur).

Op 9 december 2012 diende eisende partij bij verwerende partij een aanvraag in tot het bekomen van financiële hulp / maatschappelijke dienstverlening onder de vorm van een levensminimum, een installatiepremie en een huurwaarborg (stuk 4 bundel eisende partij).

Verwerende partij besliste op 8 januari 2013 (stuk 3 bundel verwerende partij) om, vanaf 9 november 2012, geen maatschappelijke dienstverlening overeenstemmend met het barema van het leefloon toe te kennen. Deze beslissing is als volgt gemotiveerd:

"[...]

- *u voldoet niet aan de voorwaarden uit de Organieke OCMW-wet van 8 juli 1976*
- *het residuair karakter van de OCMW-hulpverlening. Dit betekent dat eerst alle andere mogelijkheden en opvanginitiatieven moeten uitgeput worden alvorens er beroep kan gedaan worden op het OCMW (artikel 1 van de Organieke wet van 8 juli 1976) namelijk u had de mogelijkheid tot residentiële opvang via het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg alwaar u een menswaardig bestaan gewaarborgd wordt. U en uw voogd hebben hieraan vrijwillig verzaakt.*
- *het verlenen van financiële hulp is niet de meest passende vorm van hulpverlening voor een niet-begeleide 16-jarige (artikel 60 § 3 van de Organieke wet van 8 juli 1976)*

[...]"

Tevens werd beslist om aan eisende partij geen tussenkomst in borg en evenmin een installatiepremie toe te kennen, dit op basis van volgende overwegingen:

"[...]"

- *het verlenen van financiële hulp is niet de meest passende vorm van hulpverlening voor een niet begeleide minderjarige (artikel 60 § 3 van de Organieke Wet van 8 juli 1976)*
- *de borg is reeds betaald*
- *u betreft reeds een gemeubelde studentenkamer*

"[...]"

De beslissing van 8 januari 2013 werd aan eisende partij ter kennis gebracht bij aangetekende zending van 22 januari 2013 en aan zijn voogd bij schrijven dd. 22 januari 2013 (stuk 5 bundel eisende partij; stukken 1 en 2 bundel eisende partij; stukken 1 en 2 administratief dossier).

Zoals hogerop reeds aangegeven heeft eisende partij middels een verzoekschrift dd. 29 januari 2013, neergelegd ter griffie van deze rechtbank op 1 februari 2013, beroep aangetekend tegen de beslissing van 8 januari 2013.

Op 30 januari 2013 is eisende partij overgegaan tot dagvaarding in kort geding tegen diezelfde beslissing. Bij beschikking gewezen op 5 april 2013 heeft de Voorzitter van deze rechtbank, zetelend in kort geding, de vordering van eisende partij deels gegrond verklaard. Er werd voor recht gezegd dat eisende partij, ten voorlopige titel, aanspraak kan maken op sociale hulp gelijk aan het leefloon, en dit vanaf 30 januari 2013, evenals dat hij, vanaf 30 januari 2013, recht heeft tot voorlopige waarborg op verpleging en verzorging. Tegen deze beschikking heeft verwerende partij hoger beroep ingesteld.

Met ingang van 2 juli 2013 werd de begeleiding die Lisanga aan eisende partij bood, stopgezet (stuk 24 bundel eisende partij). Eisende partij werd doorverwezen naar het CBJ in functie van het opstarten van een andere hulpvorm.

TOELAATBAARHEID

De vordering, ingesteld bij verzoekschrift dd. 29 januari 2013, neergelegd ter griffie van deze rechtbank op 1 februari 2013, is gericht tegen een beslissing dd. 8 januari 2013 die aan eisende partij werd betekend op 22 januari 2013.

De vordering werd tijdig en regelmatig naar vorm ingesteld.

De vordering is derhalve toelaatbaar.

TEN GRONDE

Eisende partij vordert, zoals hogerop reeds aangegeven, de vernietiging van de bestreden beslissing, alsook om verwerende partij te veroordelen tot de toekenning van, enerzijds, maatschappelijke dienstverlening bestaande uit een financiële tegemoetkoming gelijk aan het leefloon als alleenstaande voor de periode vanaf 9 november 2012 tot en met 2 juli 2013 en, anderzijds, financiële steun in het kader van de huurwaarborg op datum van 9 november 2012.

A. Standpunt van eisende partij

Eisende partij voert aan dat hij, op basis van de artikelen 1 en 57, § 1 van de OCMW-wet en gezien hem op 19 november 2010 (stuk 6 bundel eisende partij) de subsidiaire beschermingsstatus werd toegekend en hij dus op een legale wijze op het Belgische grondgebied verblijft, gerechtigd is op de 'normale' maatschappelijke dienstverlening, en niet enkel op (het uitzonderingsregime van de) dringende medische hulp, zoals geregeld door artikel 57, § 2, 1° van de OCMW-wet. Over de behoefte van eisende partij kan geen twijfel bestaan; deze blijkt ook uit het sociaal verslag van verwerende partij. Hij heeft ook schulden ten aanzien van Lisanga (stuk 12 bundel eisende partij).

De motieven van verwerende partij om eisende partij desalniettemin toch het recht op maatschappelijke dienstverlening te ontfangen, kunnen niet worden bijgetreden. Met name het argument van verwerende partij dat eisende partij zich, gelet op het residuair karakter van het recht op maatschappelijke dienstverlening, tot een andere dienst zou moeten wenden, met name de dienst jeugdbescherming, wordt door eisende partij betwist.

Toegang tot de opvangstructuren van de Bijzondere Jeugdbijstand veronderstelt het bestaan van een problematische opvoedingssituatie of het plegen van een als misdrijf omschreven feit. Eisende partij bevond zich in de periode waarvoor steunverlening wordt gevraagd (9 november 2012 tot en met 2 juli 2013) niet in een problematische opvoedingssituatie en heeft noch een als misdrijf omschreven feit gepleegd. Het CBJ was derhalve niet bevoegd om aan eisende partij materiële hulp toe te kennen. Bijgevolg was verwerende partij, als OCMW, wel degelijk bevoegd om aan eisende partij, als niet-begeleide minderjarige vreemdeling met een legaal verblijfsstatuut, maatschappelijke dienstverlening toe te kennen, hetgeen inmiddels ook in de rechtspraak door verschillende arbeidsgerechten is bevestigd (stukken 13 tot en met 16, stuk 19 bundel eisende partij).

Met de stelling van verwerende partij dat niet-begeleide minderjarige vreemdelingen in regel begeleid moeten worden door de Bijzondere Jeugdzorg en onder de bevoegdheid van de Gemeenschappen vallen is eisende partij het derhalve niet eens, dit om verschillende redenen. Dit standpunt betreft een beleidsbeslissing die niet in de regelgeving terug te vinden is. Het strookt, aldus eisende partij, ook niet met de realiteit dat OCMW's wel degelijk niet-begeleide minderjarige vreemdelingen ten laste

nemen, zoals verwerende partij overigens ook zelf deed in het verleden. De Bijzondere Jeugdzorg is er voor situaties waarin er bijzondere ondersteuningsnoden zijn en het is finaal het CBJ dat bepaalt wat al dan niet als een problematische opvoedingssituatie wordt beschouwd. Bovendien blijkt uit regelgeving van met name de Vlaamse Gemeenschap (onder meer een omzendbrief van 1999) dat het loutere feit van niet-begeleide minderjarige te zijn, onvoldoende is om te spreken van een problematische opvoedingssituatie.

En zelfs in de hypothese dat het CBJ bevoegd zou zijn om eisende partij te helpen, geldt nog dat verwerende partij hetzij het CBJ eerst had moeten contacteren en minstens aan eisende partij steun had moeten verlenen totdat het CBJ werd gecontacteerd, hetzij steun had moeten verlenen onder de voorwaarde een aanvraag te richten tot het CBJ. Verwerende partij heeft echter nooit contact opgenomen met het CBJ om na te gaan of eisende partij zich kon beroepen op het Comité. Nochtans rust op haar een informatie- en raadgevingsplicht.

Eisende partij betwist niet dat er in het verleden door zijn voogd een aanmelding werd gedaan bij het CBJ te Brussel, op grond waarvan hij vanaf mei 2011 (residentieel) kon opgevangen worden door de vzw Minor Ndako. Aangezien er op een bepaald ogenblik geen voldoende elementen meer voorhanden waren om te besluiten tot het bestaan van een problematische opvoedingssituatie, heeft het CBJ, in samenspraak met de voogd van eisende partij, naderhand beslist om de residentiële opvang te beëindigen en eisende partij door te verwijzen naar de begeleiding van Lisanga. De motieven voor deze beslissing – waartegen geen beroepsmogelijkheid openstaat – werden ter kennis gebracht van verwerende partij, per brief van 27 november 2012 (stuk 3 bundel eisende partij). Het klopt eveneens dat eisende partij vanaf 2 juli 2013 door Lisanga werd doorverwezen naar het CBJ voor het opstarten van een andere hulpvorm (stuk 24 bundel eisende partij). Dit betekent evenwel dat eisende partij zich in de periode tussen 9 november 2012 en 2 juli 2013 niet in een problematische opvoedingssituatie bevond.

Inzake de toe te kennen steun, betoogt verwerende partij dat het verlenen van financiële steun niet de meest passende vorm is van hulpverlening voor een niet-begeleide minderjarige vreemdeling. Zoals ook de Voorzitter van de arbeidsrechtbank, in de kort geding procedure, heeft opgemerkt heeft verwerende partij zelf geen andere initiatief genomen om in een betere begeleiding te voorzien. Bovendien genoot eisende partij in de periode van 9 november 2012 tot en met 2 juli 2013 begeleiding van Lisanga en werd hem ook een voogd toegewezen op basis van de Programmawet van 24 december 2002. Ten onrechte probeert verwerende partij te insinueren dat de kwaliteit van de begeleiding van Lisanga niet afdoende is. Verwerende partij is het blijkbaar niet eens met het beleid van de federale overheid, de Vlaamse Gemeenschap en van de CBJ's inzake de opvang van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. Deze discussie moet evenwel op politiek niveau gevoerd worden. Ten overstaan van

eisende partij moet verwerende partij de wet toe passen in plaats van de hulpverlening op de korrel te nemen.

B. Standpunt van verwerende partij

Verwerende partij verzoekt de rechtbank om de vordering af te wijzen als ongegrond en de bestreden beslissing te bevestigen.

Voorafgaanlijk merkt verwerende partij op dat de periode van betwisting beperkt in de tijd is. De vraag om maatschappelijke dienstverlening eindigt met de nieuwe doorverwijzing van eisende partij naar het CBJ van waaruit hij verder wordt opgevangen. Het aanvangstijdstip – door eisende partij gesitueerd op 9 november 2012 – kan niet worden bijgetreden, gezien de aanvraag van eisende partij dateert van 9 december 2012 (stuk 3 bundel verwerende partij) en volgens de wettelijke informatie eisende partij pas sedert 15 november 2012 in Gent verblijft (stuk 4 bundel verwerende partij). Voor de periode vóór het wettelijk verblijf van eisende partij in Gent is verwerende partij hoedanook niet bevoegd is.

Ten gronde is verwerende partij van oordeel dat aan eisende partij geen maatschappelijke dienstverlening moet worden toegekend om reden dat het recht op maatschappelijke dienstverlening een residuair karakter heeft. Het OCMW is derhalve slechts bevoegd wanneer de aanvrager niet op een andere manier in staat kan worden gesteld om een menswaardig bestaan te leiden, wanneer geen andere instantie bevoegd is om aan de aanvrager het beoogde menswaardig bestaan te verlenen of, nog, indien de noden van de betrokkene niet op een andere manier vervuld kunnen worden en alle andere sociale rechten effectief uitgeput zijn.

In casu waren er voor eisende partij alternatieve opvangmogelijkheden voorhanden die niet werden uitgeput. Zo kon eisende partij, vanaf 1 mei 2011 en tot tot zijn verhuis naar Gent, in een residentiële opvangstructuur verblijven, georganiseerd door Minor Ndako vzw en in samenspraak met het CBJ. In samenspraak met de voogd van eisende partij en deze organisaties werd deze residentiële opvang stopgezet. Volgens verwerende partij brengt dit evenwel niet mee dat eisende partij niet verder binnen de structuren van de bijzondere jeugdzorg kan en moet worden opgevangen, gezien minderjarigen in eerste instantie door de Gemeenschappen moeten opgevangen worden, zoals de staatssecretaris voor asiel en migratie recent nog in juli 2013 bevestigde naar aanleiding van een voorstel van resolutie over de opvang van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (cf. stuk 10 bundel verwerende partij). Dit standpunt wordt verder ondersteund door de inhoud van de Richtlijn 2011/95/EU, aldus verwerende partij. Het feit dat eisende partij bovendien binnen de bijzondere jeugdzorg werd opgevangen sedert mei 2011 en inmiddels ook terug daar opvang geniet, bevestigt volgens verwerende partij precies dat hij daar wel degelijk opvang kan genieten.

Dit laatste bevestigt ook dat eisende partij zich ontegensprekelijk en ononderbroken in een problematische opvoedingssituatie bevond. Men kan

immers bezwaarlijk voorhouden dat de situatie van eisende partij gedurende een paar maanden niet problematisch zou geweest zijn, en vervolgens weerd wel. Principieel moet men er, aldus verwerende partij, immers van uitgaan dat elke niet-begeleide minderjarige vreemdeling zich in een problematische opvoedingssituatie bevindt.

Overeenkomstig artikel 60, § 3 van de OCMW-wet verstrekt het OCMW materiële hulp in de meest passende vorm. *In casu* wordt enkel om financiële steun verzocht en worden alle alternatieven van de hand gewezen. Verwerende partij krijgt zelfs niet de mogelijkheid om autonoom te beslissen over de gepastheid van de gevraagde steun, gezien het CBJ en Lisanga – voorafgaand aan de steunaanvraag van eisende partij – blijkbaar beslist hebben om een studio te huren in Gent, zonder verwerende partij in deze beslissing te betrekken, zodat er uiteraard ook geen alternatieve en meer passende begeleiding kon worden voorzien. Uit het sociaal verslag blijkt bovendien dat de samenwerking met Lisanga bijzonder stroef verloopt en dat er een gebrek aan medewerking en informatieverstrekking is, hetgeen een voldoende reden is om steun te weigeren.

Verwerende partij blijft er naar eigen zeggen rotsvast van overtuigd dat *in casu* het verlenen van financiële steun in functie van een – zelfs begeleid – zelfstandig wonen in Gent niet de meest aangepaste vorm van maatschappelijke dienstverlening is. In tegenstelling tot wat men voorhoudt had eisende partij geen vrienden of familie in Gent, behalve één neef. Hij gaat naar school in Aalst en zijn sociaal leven heeft zich nooit in Gent afgespeeld. Bovendien toont het verdere verloop aan dat de optie van (door Lisanga) begeleid zelfstandig wonen, niet heeft gewerkt, gezien eisende partij inmiddels opnieuw verwezen werd naar de structuren van de bijzondere jeugdzorg.

Uiterst ondergeschikt, zo voert verwerende partij aan, dienen uiteraard de algemene regels voor steunverlening in acht te worden genomen. Maatschappelijke dienstverlening bestaat niet per definitie uit financiële steun gelijk aan een leefloon. Maatschappelijke dienstverlening strekt ertoe de betrokkene in staat te stellen een menswaardig leven te leiden, rekening houdend met de inkomsten van eisende partij, zoals de eventuele inkomsten uit het leercontract.

Met betrekking tot de gevorderde tussenkomst in de huurwaarborg merkt verwerende partij op dat deze huurwaarborg door de vzw Minor Ndako werd voldaan. Er is dus aan de huurwaarborg voldaan en deze kan, bij einde huurcontract, worden gerecupereerd.

C. Beoordeling door de rechtbank

De rechtbank stelt op de eerste plaats vast dat er omtrent een aantal relevante gegevens in deze zaak geen betwisting bestaat tussen partijen. Eisende partij is te beschouwen – minstens tot 31 december 2013 – als een niet-begeleide minderjarige vreemdeling. Eisende partij beschikt over een legaal, tijdelijk verblijfsrecht, gelet op de toekenning, door de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, van de status van subsidiaire bescherming aan eisende partij op 19 november 2010

(en de verlenging van diens verblijfsrecht). Evenmin bestaat er betwisting over de behoefte van eisende partij in de periode tussen 9 november 2012 en 2 juli 2013.

De centrale discussie tussen partijen luidt of op basis van deze niet betwiste gegevens verwerende partij gehouden is tot toekenning van maatschappelijke dienstverlening aan eisende partij dan wel terecht heeft beslist om hem deze dienstverlening vanaf 9 november 2012 (en dit tot 2 juli 2013) te ontzeggen.

1. *Juridisch kader*

Overeenkomstig artikel 1 van de OCMW-wet heeft elke persoon recht op maatschappelijke dienstverlening met als doel eenieder in de mogelijkheid te stellen een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid.

Artikel 57 van de OCMW-wet bepaalt, in § 1, dat het OCMW, onverminderd het bepaalde in artikel 57ter, tot taak heeft aan personen en gezinnen de dienstverlening te verzekeren waartoe de gemeenschap is gehouden. Het verzekert niet alleen lenigende of curatieve, doch ook preventieve hulp. Het bevordert de maatschappelijke participatie van de gebruiker. Deze dienstverlening kan van materiële, sociale, geneeskundige, sociaal-geneeskundige of psychologische aard zijn.

Overeenkomstig artikel 57, § 2 van de OCMW-wet is de taak van het centrum beperkt tot 1° het verlenen van dringende medische hulp, wanneer het gaat om een vreemdeling die illegaal in het Rijk verblijft en 2° het vaststellen van de staat van behoefte doordat de ouders hun onderhoudsplicht niet nakomen of niet in staat zijn die na te komen, wanneer het gaat om een vreemdeling jonger dan 18 jaar die met zijn ouders illegaal in het Rijk verblijft.

Artikel 60 van de OCMW-wet bepaalt dat de tussenkomst van het centrum, zo nodig, wordt voorafgegaan door een sociaal onderzoek dat besluit met een nauwkeurige diagnose nopens het bestaan en de omvang van de behoefte aan dienstverlening en de meest passende middelen voorstelt om daarin te voorzien.

2. *Toepassing op de concrete zaak*

2.1. *Principieel recht van eisende partij op maatschappelijke dienstverlening*

Eisende partij, wiens verblijf ten gevolge van de toekenning van de status van subsidiaire bescherming legaal is, kan in principe aanspraak maken op maatschappelijke dienstverlening.

In een recent arrest dd. 2 september 2013 stelde het arbeidshof Gent (AR 2013/AG/75, *onuitg.*) dat elk kind dat legaal in België verblijft en niet in staat is menswaardig te leven, recht heeft op maatschappelijke dienstverlening, hetgeen ook door andere arbeidsgerechten wordt bevestigd (cf. Arbrb. Brussel 25 juli 2013, A.R. nr. 13/017665, *onuitg.* – stuk 26 bundel eisende partij; Kort Ged Arbrb. Brussel nr. 12/168/C, 9 augustus 2012, A.R. nr. 12/16735, *onuitg.*; stuk 13 bundel eisende partij). In tegenstelling tot de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, waarin het recht op een leefloon onderworpen wordt aan het bereiken van de meerderjarigheid (op enkele uitzonderingen na), vindt men een dergelijke leeftijdsvoorwaarde niet terug in de OCMW-wet (cf. Kort Ged. Arbrb. Brussel nr. 12/138/C, 22 november 2012, *J.dr.jeun* 2013, afl. 321, 40, noot BVK en *Rev. dr. étr.* 2012, afl. 170, 705; A. VAN KLEEF, “De rol van OCMW’s ten aanzien van niet-begeleide buitenlandse minderjarigen”, *T.J.K.* 2000, afl. 3, 121 ev). Gezien eisende partij bovendien, zoals reeds gezegd, over een legaal (tijdelijk) verblijfsrecht beschikt, vindt artikel 57, § 2 van de OCMW-wet *in casu* geen toepassing.

2.2. Nopens de argumenten van verwerende partij om geen maatschappelijke dienstverlening toe te kennen

In de bestreden beslissing heeft verwerende partij eisende partij het recht op maatschappelijke dienstverlening onder de vorm van financiële steun gelijk aan het leefloon voor een alleenstaande evenwel ontzegd.

Inhoudelijk stoelt verwerende partij deze beslissing in hoofdde op de residuaire aard van de OCMW-hulpverlening die, volgens verwerende partij, inhoudt dat alle andere mogelijkheden en opvanginitiatieven moeten worden uitgeput, *in casu* in het bijzonder de opvangmogelijkheden binnen de structuren van de Bijzondere Jeugdbijstand.

Voorts is verwerende partij van oordeel dat het verlenen van financiële hulp niet de meest passende vorm van hulpverlening is voor een niet-begeleide 16-jarige minderjarige.

De arbeidsrechtbank is het niet eens met deze argumentatie.

2.2.1. Nopens het argument van het residuaire karakter van de OCMW-hulpverlening, toegepast op de opvangmogelijkheden binnen de bijzondere jeugdbijstand

Hoewel de rechtbank principieel de stelling kan onderschrijven dat men uit de OCMW-wet kan afleiden dat de hulpverlening van het OCMW een residuaire karakter heeft, beroept verwerende partij zich in deze zaak ten onrechte hierop om aan eisende partij het recht op maatschappelijke dienstverlening te ontzeggen.

Het residuaire karakter van de hulpverleningsopdracht van verwerende partij vormt geen afdoende juridische grondslag voor het argument van

verwerende partij dat eisende partij zich dient te wenden tot de opvangstructuren van de bijzondere jeugdbijstand, gezien hij, naar het oordeel van verwerende partij, zich als niet-begeleide minderjarige vreemdeling per definitie bevindt in een problematische opvoedingssituatie en dat zulks *in casu* ook het geval was in de periode tussen 9 november 2012 en 2 juli 2013.

In eerste instantie merkt deze rechtbank op dat de hulpverleningsopdracht van de instanties van de bijzondere jeugdbijstand eveneens een residuair karakter heeft. Op de vraag aan welk residuair stelsel – het OCMW dan wel de bijzondere jeugdbijstand – in geval van mogelijke samenloop voorrang moet worden verleend, kan derhalve niet zonder meer en in het algemeen worden geantwoord, zoals verwerende partij voorhoudt, dat de hulpverlening door de sector van de bijzondere jeugdbijstand voorgaat op de hulpverleningsopdracht van het OCMW. Het omgekeerde dient veeleer te worden aangenomen, met name dat de hulpverleningsopdracht van het OCMW algemener van aard is en voorgaat op de bijzondere en specifieke opdracht van de sector van de bijzondere jeugdbijstand. Dit standpunt kan worden afgeleid uit de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof (cf. GwH nr. 33/2003, van 12 maart 2003) en werd inmiddels ook meermaals bevestigd in de rechtspraak van arbeidsgerechten (Arbrb. Brussel 25 juli 2013, A.R. nr. 13/17665, *onuitg.* – stuk 26 bundel eisende partij; Kort Ged. Arbrb. Brussel nr. 12/138/C, 22 november 2012, *J.dr.jeun* 2013, afl. 321, 40, noot BVK en *Rev. dr. étr.* 2012, afl. 170, 705). Ook in de doctrine wordt dit standpunt gehuldigd (cf. H. MORMONT en K. STANGHERLIN, “La condition d’âge”, in *Aide sociale-Intégration sociale, le droit en pratique*, La Charte, 2011, 93; C. VAN ZEEBROECK en B. VAN KEIRSBILCK, “Le droit à l’aide sociale des mineurs étrangers non accompagnés”, *J. dr. jeun.* 2006, afl. 255, 54-60).

Ook ten overstaan van de bijzondere doelgroep van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen kan het standpunt van verwerende partij dat haar hulpverleningsopdracht residuair is ten overstaan van de opvangmogelijkheden in de sector van de bijzondere jeugdbijstand niet worden verdedigd (cf. Kort Ged. Arbrb. Brussel nr. 12/168/C, 9 augustus 2012, A.R. nr. 12/16735, *onuitg.* – stuk 13 bundel eisende partij). Zowel in een omzendbrief van van 20 januari 1999 (WEL 99/01) van de Vlaamse minister van Cultuur, Welzijn en Gezin als een dienstnota van 21 maart 2006 van de Vlaamse minister van Welzijn wordt expliciet gesteld dat een niet-begeleide minderjarige vreemdeling zich niet noodzakelijk in een problematische opvoedingssituatie bevindt, maar dat dit telkens individueel onderzocht dient te worden door het CBJ of de jeugdrechtbank (cf. Parl. Vr. van 6 juni 2006 (S. GATZ, B. CARON, R. DAEMS en T. MERCKX-VANGOEY over de opvang van niet-begeleide minderjarigen, *Parl. Hand. VI. Parlement 2005-2006*, COM WEL. Zie tevens J. VANGENECHTEN, “Opvanglandschap NBMV ingrijpend gewijzigd”, www.jeugdrecht.be). Eveneens blijkt uit deze documenten dat niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, binnen de opvangstructuren van de bijzondere jeugdbijstand, enkel nog opgevangen worden in pleeggezinnen en in het tot

hen gerichte 'categoriale' aanbod (X. "Dienstnota beperkt toegang NBMV tot de bijzondere jeugdzorg", *Nieuwbrief Vreemdelingenrecht* 2006/12, Kruispunt migratie-integratie), dat, ook vandaag nog, slechts een beperkt aantal plaatsen kent (cf. Parl. Vr. nr. 548 van 29 augustus 2012 van G. TURAN over 'niet-begeleide minderjarige vreemdelingen – opvang', *Schr. Vr. VI. Parlement*). Bedoeling is om enkel nog de meest hulpbehoevende niet-begeleide minderjarige vreemdelingen in de opvangstructuren van de Bijzondere Jeugdzorg terecht te laten komen. Men kan hierop kritiek formuleren – een en ander houdt tegensprekelijk verband met het reeds lang aanslepend probleem van de onduidelijke bevoegdheidsafbakening (en daarmee verband houdende financiële verantwoordelijkheid) tussen de federale overheid en de deelstaten over de opvang van deze jongeren (cf. D. DE RIDDER en V. LIPPENS, "Verstrikt en gevangen? De hiaten in de Belgische opvang van 'Niet-begeleide Minderjarige Vreemdelingen', *Panopticon* 2010, afl. 4, 7-21), een kwestie waarover nog steeds onderhandeld wordt – maar uit het voorgaande kan in elk geval niet anders worden afgeleid dan dat de stelling van verwerende partij dat eisende partij als niet-begeleide minderjarige vreemdelingen per definitie voor opvang terecht kan in de opvangstructuren van de bijzondere jeugdbijstand – en verwerende partij, gelet op de residuaire aard van zijn opdracht, derhalve niet gehouden is om hem maatschappelijke dienstverlening te verstrekken – niet kan worden onderschreven.

Rest niettemin de vaststellingen in het concrete dossier van eisende partij (a) dat het CBJ te Brussel in 2011 het voorhanden zijn van een problematische opvoedingssituatie in hoofde van eisende partij weerhield (en eisende partij, op grond hiervan, een residentiële opvang genoot binnen de werking van Minor Ndako tot en met oktober 2012) en (b) dat het CBJ met ingang van 2 juli 2013 opnieuw het voorhanden zijn van een problematische opvoedingssituatie aanvaardt.

Verwerende partij meent dat op grond van dit chronologisch verloop besloten kan en moet worden dat eisende partij zich ononderbroken in een problematische opvoedingssituatie heeft bevonden en dat, om die reden, diens vordering als ongegrond moet worden afgewezen. De rechtbank is het hiermee niet eens. De ter zake bevoegde instantie (het CBJ) heeft geoordeeld dat de vereiste interventiegrond op basis waarvan een (niet-begeleide buitenlandse) minderjarige toegang kan verwerven tot het hulp- en opvangaanbod van de bijzondere jeugdzorg – het bestaan van een problematische opvoedingssituatie – ontbrak in hoofde van eisende partij in de periode tussen november 2012 en juli 2013. Het komt niet verwerende partij noch deze rechtbank toe om ter zake, retro-actief, een andere beoordeling te maken. Bovendien werd de beslissing om de residentiële opvang die eisende partij tot eind oktober 2012 genoot, te beëindigen, genomen in samenspraak met de voogd van eisende partij.

De motivering in de bestreden beslissing, met name dat eisende partij "de mogelijk had tot residentiële opvang via het Comité Bijzondere Jeugdzorg alwaar u een menswaardig bestaan gewaarborgd wordt. U en uw voogd

hebben hieraan vrijwillig verzaakt kan, gelet op het voorgaande, derhalve niet in feite en evenmin in rechte worden bijgetreden.

Uit het dossier blijkt immers dat de initiële mogelijkheid die eisende partij had om residentieel opgevangen te worden, eind oktober 2012 beëindigd werd, via een beslissing van de daartoe bevoegde instantie (het CBJ, (weliswaar in samenspraak met eisende partij en zijn voogd, zoals ook voorzien wordt door artikel 10 e.v. van het decreet van 7 maart 2008). Hieruit kan niet worden afgeleid dat aan deze opvangmogelijkheid vrijwillig werd verzaakt. Eens de voorwaarden voor opvang binnen de structuren van de bijzondere jeugdbijstand opnieuw vervuld waren in hoofde van eisende partij – toen hij zich eind juni 2013 klaarblijkelijk opnieuw in een problematische opvoedingssituatie bevond – is het dossier door de ter zake bevoegde beoordelingsinstantie (het CBJ) opnieuw doorverwezen naar de structuren van de bijzondere jeudgzorg, zonder dat eisende partij en/of zijn voogd zich hiertegen verzet zouden hebben of hieraan verzaakt hebben.

Gelet op het voorgaande meent de rechtbank dan ook dat het argument van verwerende partij dat maatschappelijke dienstverlening *in casu* ontzegd kan worden omdat eisende partij verzaakt heeft aan de mogelijkheid tot residentieële opvang via het CBJ, de bestreden beslissing niet in feite en evenmin in rechte kan verantwoorden.

2.2.2. Nopens het argument dat financiële steun niet de meest passende vorm van hulpverlening vormt

Het andere argument waarop de bestreden beslissing wordt gestoeld, is, ten slotte, het motief dat het verlenen van financiële hulp niet de meest passende vorm van hulpverlening is voor een niet-begeleide 16-jarige.

Het OCMW dient, overeenkomstig artikel 60 § 3 van de OCMW-wet, materiële hulp in de meest passende vorm te verstrekken. De rechtbank stelt vast dat verwerende partij weliswaar van oordeel is dat maatschappelijke dienstverlening in de vorm van financiële hulp niet de meest passende vorm van hulpverlening is, maar tot dusver nagelaten heeft om binnen haar ruime autonomie ter zake enig ander concreet alternatief aanbod in het dossier van eisende partij uit te werken (cf. Kort Ged. Arbrb. Dendermonde 21 november 2012, RK 12/12/C, *onuitg.* – stuk 15 bundel eisende partij).

Mede gelet op het feit dat eisende partij in de periode tussen 9 november 2012 en 2 juli 2013 begeleiding ontving van Lisanga, is de rechtbank van oordeel dat de toekenning van maatschappelijke dienstverlening in de vorm van financiële steun *in casu* te aanzien is als de meest passende vorm van hulpverlening, weliswaar rekening houdend met de inkomsten die hij heeft verworven in de uitvoering van zijn stagecontract.

Met betrekking tot de periode waarvoor deze dienstverlening moet worden verstrekt, meent verwerende partij dat dit enkel kan vanaf 15 november

2012, gezien eisende partij pas dan in Gent werd ingeschreven. Dit standpunt kan niet worden gevolgd. Het bevoegde OCMW is het OCMW van de gewoonlijke verblijfplaats op de dag van de aanvraag, niet de plaats van inschrijving. Eisende partij ondertekende op 3 november een huurcontract. Ook het sociaal verslag vermeldt dat betrokkene in Gent woont sinds begin november 2012 (sociaal verslag, p. 6). De aanvraag om steunverlening werd ingediend op 9 november 2012. Het OCMW dat zich onbevoegd acht, dient de zaak, overeenkomstig artikel 58, § 3 van de OCMW-wet, door te sturen naar het bevoegde OCMW. Het centrum dat deze verplichting niet naleeft, moet maatschappelijke dienstverlening verlenen zolang het de aanvraag niet heeft overgezonden en de redenen die aan de onbevoegdheid ten grondslag liggen niet heeft meegedeeld. De rechtbank kan alleen maar vaststellen dat verwerende partij geen toepassing heeft gemaakt van artikel 58, § 3 van de OCMW-wet.

2.3. Besluit

De vordering van eisende partij tot toekenning van maatschappelijke dienstverlening bestaande uit een financiële tegemoetkoming gelijk aan het leefloon voor alleenstaande voor de periode vanaf 9 november 2012 tot en met 2 juli 2013 is derhalve gegrond.

De vordering tot toekenning van een financiële steun in het kader van de huurwaarborg acht deze rechtbank niet gegrond. Verwerende partij betoogt in dit verband terecht dat de huurwaarborg *in casu* voldaan is en dat deze, bij einde huurcontract, kan worden gerecupeerd.

OM DEZE REDENEN:

De arbeidsrechtbank Gent, **negende kamer**,

Rechtsdoende op **tegenspraak**,

Gelet op de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, inzonderheid de artikelen 2, 34, 35, 36, 37 en 41, die allen werden nageleefd,

Gelet op het schriftelijk advies van het openbaar ministerie, neergelegd ter griffie van deze rechtbank op 14 oktober 2013,

Alle andere en tegenstrijdige conclusies verwerpend,

Verklaart de vordering **toelaatbaar, en als volgt gegrond**.

Vernietigt de bestreden beslissing.

Zegt voor recht dat verwerende partij gehouden is tot de toekenning aan eisende partij van maatschappelijke dienstverlening onder de vorm van finan-

ciële steun gelijk aan het leefloon voor een alleenstaande, en dit voor de periode vanaf 9 november 2012 tot en met 2 juli 2013, rekening houdend met de inkomsten die eisende partij heeft verworven in de uitvoering van zijn stagecontract.

Wijst eisende partij voor het overige of het meergevorderde af.

Legt de kosten van het geding ten laste van verwerende partij, gelet op artikel 1017, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek.

Vereffent de op heden te begroten kosten aan de zijde van de eisende partij op **120,25 euro** rechtsplegingvergoeding.

Verklaart dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande elk verhaal en zonder borgstelling noch kantonnement.

Aldus gewezen door:

dhr. S. Bouckaert,

rechter in de arbeidsrechtbank, die de kamer voorzit,

dhr. M. Termote,

rechter in sociale zaken benoemd als werkgever,

dhr. D. Heirbrant,

rechter in sociale zaken benoemd als werknemer-bediende,

bijgestaan door:

mevr. A. Bloeyaert,

griffier,

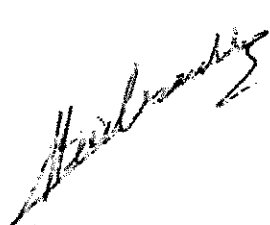
en uitgesproken op **VIERENTWINTIG JANUARI TWEEDUIZEND VEERTIEN** in openbare terechtzitting van de negende kamer van de arbeidsrechtbank Gent.

BLOEYAERT

HEIRBRANT

TERMOTE

BOUCKAERT

Voor eensluidend verklaard
afschrift ter kennisgebracht in
uitvoering van art. 792 Ger.W.
Vrijgesteld van expeditierecht
art. 280, 2° Wetb. Reg.

De griffier,

A. Bloeyaert